פמ.

דיש לו לתנא לשנות ריבוי תשלותין גבי עדים זותמין כתו שיכול

להרבות אצלם ואת"ל דנכסי צאן ברזל יכולה למכור אם כן יותר

מנה ומאתים שאין יכולה למכור

לגמרי אבל בההיא ודמכותו (דמכורה)

שבאיו להעיד ולהפסיד לבעל שאומריו

שגירשה ולא נתן כתובה יותר היו

מפסידין לו על מנה ומאמים שהיו

מחייבין אותו ליתן ושמא היה נפטר

מליתן אם תמות האשה בחייו מעל

נכסי לאן ברזל דשמא תמכור האשה

ולא יפטר במיתתה ולכך נקט הזמתן

על דבר שיש בו ריבוי תשלומין אללם:

פירא דפירא לא תקינו ליה רבנן.

כגון טובת הנאה דכתובה וכגון גונב

ולד בהמת מלוג דמשלם כפל לאשה

כדאמרינו בריש האשה שנפלו לה

נכסים (כתובות דף עט:) משום דלא

תקינו ליה רבנן פירא דפירא אבל

פירא דפירא דאתי מגופיה כגון ולד

ולדות בהמת מלוג פשיטא דתהינו

ליה רבנן כדתנן לעולם הוא אוכל פירי

פירות ונראה לפירי דפירי לא תקינו

ליה רבנן דהתם לא הוי כי האי דהכא

דנהי דמשלם כפל לאשה נראה דבאומו

כפל ילקח קרקע והוא אוכל פירות

ונראה נמי דכ"ש גונב בהמת מלוג

עלמה דמשלם כפל לאשה:

מעמא מאי שלא תהא קלה

דברים אע"פ (כתובות ד' נד:) משמע

דלאו היינו טעמא דר"מ גבי הא דתנן

רבי מאיר אומר כל הפוחת לבתולה

ממאתים ולאלמנה ממנה הרי זה

בעילתו בעילת זנות ודייק בגמרא כל

הפוחת אפילו בתנאה אלמא הסבר

תנאו בטל ואית לה וכיון דאמר לה

לית לך אלא מנה לא סמכה דעתה

והוי בעילתו בעילת זנות הא שמעינן

ליה לר"מ דבדרבנן תנאו קיים משמע

דמשום שיש לה ולא סמכה דעתה

כשאמר לה לית לך אלא מנה הוא

דהוים בעילתו בעילת זנות הם חם

הוה תנאו קיים ולא היה לה כלל לא

בעיניו להוציאה. ותימה

היינו במילי דאתו מעלמא

א) [מכות ג.], ב) [כתובות עט:], ג) [עי׳ תוספות ב״ב כממז. ל"ה : 1257 קנם. ד) [כתובות נז.], ד) ב"מ כ. כתובות פה: פו. קדושין מח. ב"ב קמו:,

גליון הש"ם

גם' הואיל ואתא ליו שנת דף פא ע"ב וש"ל: תום' ד"ה כל וכו' דמעמד ג' אינו מועיל בכתובה. עיין לעיל דף ע ע״א מוספות ד״ה אמטלטלין:

מוסף רש"י . ליתן בכתובה של זו. מספק, שאם נתאלמנה או נתגרשה. יטלנה לוקח, ואם מתה יירשנה (מכות ג.). **המוכר שטר** חוב לחבירו. שחייב לו לוה למלוה ממון ומסר לו המלוה את השטר ליד לוקח ומכרו לו וכתב לו קני לך איהו וכל שעבודיה, אי נמי כדפסקינן התם (ב"ב עז.) הלכתא אותיות (כ כ כונ) נקנות נמסירה (רשב״ם ב״ב קמז:). וחזר ומחלו. המוכר שהוא מלוה מחלו מחול דאמר ליה לוה ללוקח לאו בעל דברים דידי את (כתובות פה:) דלא מכר לו ראשון לשני אלא כל זכות שתבא לידו, ולא עדיף האי לוקח ממלוה דאתי מחמתיה דמלוה, ומיהו מעותיו יחזר לו מוכר ללוקח, דהא הלכתה היה דדיינינן דינה דגרמי וזה הפסיד מעותיו כשורף שטרותיו של חבירו. בפתף פסרתהי של מפרח, דקיימא לן דחייב, מההוא עובדא דכפייה רפרם לרב מיניה כי ואגני אבי כשורת לללמת (רשב"ם שם). ואפילו יורש. של מלוה, מוחל. שהלוה לה נתחייב ללוקח כלום אלא מחמת המוכר והרי מחלו ללנו (קדושין מח.) וסכרלו הוא דלא אלים כח של לוקח במה שנמסר לו שטר המלוה אלא לזכות בחוב הכתוב בו במקום הלוה או היורש, אך לא

ישקר שעבורו כון המנטה, וקרינא ביה עבד לוה לאיש מלוה ויכול למחול שעבודו

נעקר שעבודו מן המלוה,

והרי היא מחתיו. דאי ודאי נתגרשה ע"י עדים אחרים כי משתכחי הנך עדים זוממין הוו משלמין לה כל כתובתה דהא בעו לאפסודי כולה מינה דקאמרי נתן לה אבל השתא שמא אינה עתידה ליטול היו מפסידים הזוממין לאשה כשהיו אומרין שגירשה ונתן לה כתובתה לעולם שמא תמוח ויירשנה בעלה ונמצא שלא היו מפסידין בתובתה על נכסי צאן ברזל שהיתה יכולה למכור לגמרי מעל

אותה כלום לפיכך אין אומרים ישלמו

לה כתובתה אלא אומדים כמה אדם ווממין ונמצאו זוממין והרי היא תחתיו ומשמשתו רוצה ליתן לה מיד בכתובתה על אין אומרים ישלמו כל כתובתה אלא טובת הספק שאם נתארמלה או נתגרשה הנאת כתובתה איזהו מובת הנאת כתובתה יטלנה הוא ואם תמות יירשנה בעלה מאומדין כמה אדם רוצה ליתן בכתובה של והוא יפסיד מה שנתן ודמים הללו זו שאם נתארמלה או נתגרשה ואם מתה יתנו לה העדים דטובת הנאה זו יירשנה בעלה ואי סלקא דעתך ליתא לתקנת מפסידין אותה מיד שאם תבא אושא אמאי יירשנה בעלה תזבין כתובתה למוכרה בטובת הנאה זו לא תוכל. טובת הנאה כלומר דבר מועט: אם לגמרי אמר אביי אם אמרו בנכסי מלוג אמרו בנכסי מלוג. שתוכל למוכרן יאמרו בנכסי צאן ברזל אמר אביי מובת הנאה ° הואיל ואתא לידן נימא בה מילתא ואין הבעל מוליא מיד הלקוחות שהרי אם פיחתו פיחתו לה ואם הותירו מובת הנאה לאשה הויא דאי ס"ד לבעל הותירו לה: יאמרו בנכסי לאן ברול. הויא לימרו לה עדים מאי אפסדינך אי בכתובתה דהיינו נדוניא שהכניסה לו הות מזבנת לה למובת הנאה בעל הוה שקיל בשומה מבית הביה וכותבין הותה מינך אמר רב שלמן משום דאיכא רווח בכתובתה ומקבל עליו חתן אחריות ביתא אמר רבא יהלכתא מובת הנאה ואם פיחתו פיחתו לו ואם הותירו לאשה ואין הבעל אוכל פירות מאי מעמא הותירו לו כדאמרינן [ביבמות באלמנה לכהן גדול (דף סו.)]. נכסי לאן ברול פירא תקינו ליה רבנן פירא דפירא לא נכסים העומדים באחריות המהבל תקינו ליה רבנן כי אתא רב פפא ורב הונא לשלם כעין ברול זה שהוא קשה בריה דרב יהושע מבי רב אמרי תנינא לתקנת להיות פוחת והתם ודאי לא מצי אושא העבד והאשה פגיעתן רעה החובל מזבנה: טובת הנחה. אשה המוכרת בהן חייב והם שחבלו באחרים פטורין יואי כתובתה לחחרים בטובת הנחה ם"ד ליתא לתקנת אושא תזבין נכסי מלוג והדמים שלה הן ואין לבעל בהן כלום: רווח ביתא. אפילו אם הבעל ותתן ליה ולטעמיך נהי נמי דאיתיה לתקנת נוטלן נוח לאשה למוכרה בחייה כדי אושא ולא מצי מובנה לגמרי תובין לנכסי שתהא פרנסתה חלויה בביתה בריוח: מלוג בטובת הנאה ותתן ליה אלא דלית לה ואין הבעל אוכל פירות. לא אמרינן ה"ג דלית לה ותזבין כתובתה במובת הנאה יקח בהן קרקע והוא אוכל פירות: ותתן ליה הא מני רבי מאיר היא דאמר ומילי לח משתעבדי. לניזק: וחור יאסור לו לאדם שישהא את אשתו אפילו ייג המוכר ומחל לו מחול. הלכך אי אמרינן לה תזבן מפסדינן ליה ללוקח שעה אחת בלא כתובה ומעמא מאי כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה הכא לא מגרש לה דאי מגרש לה אתו הגך דובני דהיא הדרה ומחלה לכתובתה לבעל הואיל ועל כרחה היא מוכרתה: ס"ג גבו לה לכתובתה מיניה אלא מובת הנאה

מילי נינהו ומילי לא משתעבדי אלמה לא מילי דמזרבני בדינרי נינהו אלא משום דשמואל סדאמר שמואל המוכר שמר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואפי׳ יורש מוחל אמָרי זבוני זבין ותָתן ליה ואי מחלָה ליה לגבי בעל תמחלה אמרי כל לגבי בעל וראי מחלה ליה ואפסריניה לההוא זבינא בידים לא אפסדינהו וכי תימא זבינא ניהליה לההוא דחבלה ביה בטובת הנאה

היה בעילתו בעילת זנות וי"ל דכ"ש אי תנאו קיים ולית לה דהויא בעילתו דאי בעילת זנות אלא התם דייק דקסבר תנאו בטל מדלא קתני בתולה שאין לה מאתים ואלמנה שאין לה מנה כו׳ ש"מ דה"ק כל הפוחת אפי׳ באותו עניו שיש לה אפי׳ הכי הויא בעילתו בעילת זנות וא״ת מנא ליה דמיירי בתנאה דלמא מודה ר״מ דתנאו קיים וה״ק כל הפוחת אפי׳ באותו ענין שיש לה כגון בסוף ביאה דאמר התם בסוף שמעתין דדברי הכל אינה מוחלת וי״ל דלשון כל הפוחת משמע שהוא

פוחת לה ובסוף ביאה אין יכול לפחות אלא היא פוחתת לעלמה ולא שייך לשון פוחת אלא בתנאה אי נמי מדנקט כל דייק: דגבי בעדה ודאי מהדה. וא"ת וחזבין לבעל גופיה וחיתיב ליה לנחבל וי"ל שהבעל לא ירלה לקנות שלא להפסיד לאשתו א"נ הא מוקמי לה בסמוך כר"מ דאמר לשהות עם אשתו בלא כתובה אסור וא"ת והיאך יכולה למחול האמר בריש אע"פ (כתובות דף ח.) דבסוף ביאה אינה יכולה למחול וכ"ת דכתבה ליה התקבלתי הא משמע בפרק נערה (שם דף נא.) דלר"מ אפי" בהתקבלתי אין יכולה למחול וי"ל ה"מ בתחילת הסוגיא אבל לפי המסקנא דהתם דמפליג ר' יהודה בין כתבה ליה התקבלתי ובין לא כתבה ליה התקבלתי ה"ה לר"מ וא"ח ואכתי היאך תמחול הא מוקמינן לה כר"מ דאמר אסור לשהות עם אשתו בלא כתובה וי"ל לאחר שתמחול יחזור ויכתוב לה כתובה ועי"ל דאפילו את"ל שאין יכולה למחול בעודה תחתיו אכתי יעשה קנוניא ויגרשנה ותמחול לו ואח"כ יחזירנה וא"ת כיון דאתיא כר"מ דדאין דינא דגרמי א"כ לא תהא רשאה למחול מפני שתצטרך לשלם ללקוחות כדאמר בהמוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואמרינן התם (כסובות דף פו.) דלמאן דדאין דינא דגרמי מגבי ביה דמי שטרא מעליא ומיהו מצי למימר דאפ״ה לא תחוש ותמחול כיון דהשתא לית לה מידי לשלומי אע"ג דלכשתתאלמן חצטרך לשלם יותר מ"מ חשיב ליה אטרוחי בי דינא בכדי כיון דסוף סוף השתא מיהא לא משלמין מידי ולמאי דרגיל ר"ת לפרש דאין חייבת לשלם אפילו לר"מ אלא מה שקבלה א"ש טפי ואין להאריך כאן בדבר זה הקשה הר"ר שמואל ב"ר חיים וחזבין כתובתה במעמד שלשתן דאז אין יכולה למחול כמו שרגיל ר"י לדקדק מההיא דתניא בהאיש מקדש (קדושין דף מו:) התקדשי לי בשטר חוב או שהיה לו מלוה ביד אחרים והירשה עליהם רבי אומר מקודשת וחכמים אומרים אינה מקודשת ומסיק דבמלוה בשטר קמפלגי באשה סמכה דעתה ודכולי עלמא אית להו דשמואל דאמר המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ובמלוה על פה פליגי בדרב הולא דאמר מנהו לפלוני במעמד שלשתן קנה דרבנן לית להו שיועיל מעמד שלשתן במלוה אלא בפקדון ואם היה יכול למחול מהו חושש אי אית להו דרב הונא במלוה כיון לסבירא ליה דלא סמכה דעתה ותירץ ר"י ° דמעמד שלשתן אין מועיל בכתובה בעודה תחת בעלה כיון דעדיין לא ניתנה לגבות וא"ת וניכחוב שטרא בשמיה דאז לא מלי מחלה כדאמר בהכוחב (כחובות דף פו.) והכא דשמא הבעל לא ירלה אבל בסמוך גבי

בב א מיי פכ"ל מהלי עשין קי טוח"מ סימן לח: ע ב טוש"ע אה"ע סימן

פה סעיף ז: עא ג מיי' פ"י מהלכות אישות הלכה י ופ" יח סמג עשיו מח וסימו ע טוש"ע אה"ע סימן סו סעיף ג וסימן קה סעיף א וטוש"ע ח"מ סימן תכד

סעיף י: סעיף י: עב ד מיי׳ מהלכות מכירה הלכה יב וע"ש סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סימן מו קעיף כג:

רבינו חננאל

אמר רבא הילכתא טובת הנאה לאשה ואין הבעל אוכל פירות. מאי טעמא. תקינו ליה רבנן. ולא עמדה הדין קושיא ונדחית. ואמ' תוב, תנינא לתקנת אושא הא דתנן העבד והאשה פגיעתן . רעה והחובל בהן חייב והן שחבלו באחר פטורין, ואי סלקא דעתא ליתה לתקנת אושה, תזבין מהיום ולאחר מיתה ותיתיב ליה לנחבל. ותיתיב ליה לנחבל. ולטעמיך, תזבין נכסי מלוג בטובת הנאה ותיתיב מרוג בטובוו הנאה הדונים לנחבל. אלא איכא למימר מתניתין בדלית לה נכסי מלוג, ולא שמעינן מינה הירוג, ולא שמעינן מינה דתנינן לה להאי תקנת אושא. אמר רבא הלכתא טובת הנאה לאשה. פיר׳ כלומר האשה תחת בעלה ומכרה כתובתה לאחד על דעת שאם נתאלמנה או נתגרשה יקח מה שבכתובתה עד גמרא, ואם תמות היא לא יקח כלום. זה המכר יקרא טובת הנאה והדמים שלה הן, ואין לבעל לומר נקח בדמים קרקע ואוכל פירותיה כדין נכסי מלוג. ואי מחייבת לה, לזבוני לכתובתה בטובת הנאה ותיתיב ליה, פיר׳ לנחבל. המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול כו׳. כל לגבי בעלה